

TAPOLCZAI LAPOK

Megjelen minden vasárnap.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN. KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LÓWY B.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca.
Kéziratokat vissza nem adunk.Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.Hirdetmények: megegyezés szerint.
Nyílt-tér sora: 1 korona

Szent István napján.

Szomorú időkkel élünk. A nemzet erői le vannak kötve s a sugárzó, gyógyó nyár fényességébe a vigasztalan politikai válság árnya szakad. Senki sem tudja, hogy lesz, mint lesz.

A természet harcban áll az étellel. Fű kizöldült, fa kilombosodott, virág kinyílt, kalász kipattant, semmi, de semmi utját nem tudja állni a természeti erők kifejlésének s ime az élet vegetál, egy élet, melynek gyökere nemzeti létünkben van, mintha összemolásra készülne, sorvad, beteg.

Riadtan nézünk a szent István napi sugárzásba, a tobzódó nyár lángsugaru ünnepébe. Egy nap, a magyar nemzet ünnepi napja. Innen keltezőnk valamit, egy nagy megújodást, újjászületést, a magyarnak regenerációját. A politikai és államférfiúi bölcseségének egy ihletett percében magára vette nemzetéért a keresztet, a pogány Vajk. Neki csakugyan kereszt volt. Nehéz kereszt, amelyet vállaira vett, amelynek pedig ellene mondott neveltetése, ősi hite, lobogó pogány vére. De ez a férfi bölcs volt, fejedelmi lélek, királyi elme. Egy évezred előtt meg tudta látni azt a nagy gondolatot, hogy az államélet alapjai a civilizáción épülhetnek csak sziklaszilárdan fel.

A máglyák, szabad oltárok tüzének füstjén keresztül élénkbe tűnik egy marcona, kalandozó, félig vad, pogány nép, amely büszke harci kedv-

vel tör valahonnan a messze keletre a nyugati civilizációra. A diadalok véres koszorúja köríti e vad magyarok homlokát s övék lesz ebből a nyugati világból egy szép nagy darab föld. De meddig? Bizonyos, hogy a nyugati népek, akiket ez a lovas ázsiai veszedelem meglátogatott, nem tűrik a szomszédságukban az örökös veszélyt és vagy kikergetik őket, vagy elpusztítják valamennyit a föld színéről az utolsó szálig. Ez ellen a vigasztalan kilátás ellen védekezni kell. Hogyan? És a bölcs ifju Vajk megkeresztelkedik. Ez megmenhetheti a magyart. A keresztény magyarság már nem veszedelem a keresztény Európának. Nem fenekedik, nem agyarkodik rá. — Így történt.

Oh, nagy elme, páratlan lángész volt az az ifju fejedelmi sarj az Árpád nemzedékből. E ténye kiemeli őt a királyok sorából és szentté avatja őt.

A veszedelemnek fenyegető, vészes felhői alól kivezette nemzetét a nyugalmas, csöndes munka kék égbolttal ivelt mezejére.

Ne legyünk kishitűek. Ma is sötéten tornyosulnak hazánk fölé a fellegek. Nehéz villámok lobbannak a közélet feszült légkörében. Nem kell kétségbe esni. Mindig akadt egy jótékony gondolat, egy megváltó eszme, amely ezekből kiszabadította a magyart.

Ma, Szent István napján emlékezünk az első magyar királyra, aki megváltója lett nemzetének. Ez az emlék

megegyezési lelkünket a kétség ellen. El fognak mulni ezek a mostani rossz napok, csak pusztá emlékük marad majd meg, mint lidércnyomás s a nemzet újra élni fog. Büszkén, szabadon; erői, melyeket most leköt a sivar politikai helyzet, föl szabadulnak. Ezer éves multunk a tanuja, hogy a legnagyobb bajokból is kigyógyultunk, a legnagyobb veszélyekkel is megküzdöttünk. Árpád nemzetsége él. Küzd és győzni fog.

A magyarok hatalmas Istene megőrizte országunkat, gondot viselt a négy folyó és három hegy honára.

Forduljunk hozzá, Ő e viharos időkben is segítségünkre leszen.

Magyarok Istene! Te voltál a hét vezér vezére, Te vezetted Hunniába a nemzetet. A Te szemed irányította elődeink nyílt ellenségeink szívébe. A Te kezed erejével sujtotta le buzogányunk a gaz árulókat. Te emelted fel Mohácsnál eltiport nemzetünket, Te gyógyítád meg a Mohi pusztán kapott sebeinket! Te adtál erőt dicső szabadságharcunkban katonáinknak, a Te szent kezed ápolta szabadságunk gyenge virágait.

Hozzád folyamodunk most is, magyarok hatalmas Istene, és miként bölcseséget adtál első szent királyunknak, adj bölcseséget a nemzet fiainak, hogy amit tesznek és tenniük kell, javunkra szolgáljon.

Benned bizunk. És ha majd a megpróbáltatások még súlyosabb napjai

TAPOLCZAI LAPOK TÁRGÁJA.

Az asszony.

Az esküvő után olyasvalamit éreztem, mint a ki a szabadságát elvesztette. A formalitások és ceremóniák sohasem voltak rám hatással és a házasság megkötésének naiv aktusa se befolyásolta idegeimet. Míg vőlegény voltam, eszembe sem jutott arra gondolni, hogy Terka éltem végéig mindig mellettem lesz, mindig látni fogom arcát, mely progresszive hervadni fog, hallani fogom hangját, mely az idő forgásával elveszti ezüstös csüngését és rikácsoló sipitozásává válik. De most egyszerre e gondolatok foglalkoztatták agyamat s szívem is összeszorult, midőn konstatáltam szerencsétlenségemet. Feleségem sirt a kocsiában. Ez csak jobban megerősítette bennem rabságom hitét. Őt is ugyanazon dolgok foglalkoztatták... Igen, egymáshoz voltunk kötve. Szétválhatatlanul. Egymás rabjaivá lettünk csak azért, mert ez a szerelem tisztességes kielégítésének a formája.

Hogy is nőülhettem meg? kérdém hirtelen önmagamtól. Három hét előtt még csak nem is tudtam, hogy Terka létezik a világon és ma már hites ura vagyok. Oly gyorsan történt minden, oly kinematografikusan pergett az események, hogy nem is értem rá gondolkodni. Három hét óta most érzem először, hogy agyvelőm gépezete működik. Mit szólnak majd a barátaim, akik azóta nem láttak? Azt hiszik bizonyosan, hogy külföl-

dön vagyok. Micsoda kacagás fogad, ha köztudomásra jut a házasságom. No ez borzasztó állapot! A csufolódásnak se vége, se hossza. Minden este kapuzárás előtt kell majd hazajárnom. Meg kell ennem a feleségem főztjét. Santánokba nem járhatok ezentúl s nem láthatom többé a kis Ninettet, akinél ügyesebb, szebb, sikkesebb, formásabb, edesebb, aranyosabb táncosnő nincs többé a világon.

— Oh én szerencsétlen! sóhajtottam fel. A feleségem még mindig sirt, amidőn meghallotta kétségbeesett sóhajomat, egyszerre megszáradtak a könnyek a szemében s kínos kérdőalakban mondta:

— Tessék?

Egy pillanat alatt átláttam a helyzetet, a mi különben szokás ily esetben. Ebben a „tessék”-ben minden volt: báj és keserűség, szemrehányás és gyönyör, naivitás és józan-ság. Mindegyikből valami.

— Mit mondott az előbb?

— En?

— Igen, maga!

— Nem szóltam!

— Azt mondta: Oh én szerencsétlen!

— Oh ön szerencsétlen, ön hallucinál! Hogy lehetnék én szerencsétlen, mikor a világ legedesebb asszonykája a feleségem. Nincs nálam most boldogabb ember széles e világon, és aki az ellenkezőjét állítja, az... az...

— Az?

— Az még nem csókolta meg a maga, a te eperajkaidat, mert különben dicshimnu-

szokat zengne a boldogságról s négy kötet verset lantolna a csököd mézédességéről!

Megcsókoltam. Ő kontrát adott, én rekont-
ráztam. Izzadtam, selyemzsebkendőm olyan vizes volt, mint mikor a mosónő hempergette a teknőben. A fő, hogy átstem az első összeütközésen. Hazudtam. Éreztem, hogy a hazugság a feleségemmel együtt vonul be butornak ujonnan berendezett lakásomba. Ez megvigasztalt kissé. Hazugsággal majd csak módját ejtem az éjjelezésnek s a házasság barrikádját a hazugság ágyuival fogom rombadönteni. Örültem, hogy önmagam találtam meg helyzetem szatirját, megelőzve ezzel minden gunyolódó barátom élce faragását.

Hazaértünk — új otthonunkba. Terka nagyon izgatott volt s roppantul figyelt minden kézmozdulatomra. Arcán kétségbeesettség ráncai fodrozódtak össze. Fél s úgy tűnt fel nekem, mintha minden pillanatban várná, hogy torkon ragadom s megverem. Hallgatott. En se.n beszéltem. Szabad folyást engedtem a helyzet alakulásának. Szobalányom, akit jó előre betanítottam, rövid mondókéval fogadta az asszonyt, akit a parasztfruska természetesen hitt naivitása idillikusan lepelt meg. Az ajtó előtt h... n megállt Tera. De csak egy pillanatig, mely sóhaj tört elő kebléből és vakmerő elszántsággal átlépte a küszöböt. Mindenre el voltam készülve, csak arra nem, hogy az anyósomat a lakásomon találjam. Amikor az ember agyát sötét gondolatok népesítik be, olyankor még a friss puha kenyeret is a pesszimista szemével nézi. Így voltam én is. Az anyósom, aki különben vőlegénységem alatt nagyon

eljövendők lesznek, bizalommal tekintünk fel hozzád, mondván:

Erős várunk nekünk a Magyarok Istene!

Alkoholizmus elleni kongresszus.

Az 1903. év április havában Brémában tartott nemzetközi alkoholizmus elleni IX. kongresszus elhatározta, hogy a nemzetközi X. kongresszus 1905-ben Budapesten fog ülésezni. A szervező bizottság — főleg a külföldi érdeklődők kívánságának megfelelőleg — megállapította, hogy a kongresszust 1905. szeptember hó 11-től 16-ig bezárólag tartja meg.

Az alkoholizmus elleni ezen nemzetközi kongresszus ezuttal oly országban fogja tárgyalásait tartani, a melyben eddigelé az alkoholizmus veszedelmének elhárítására ugyszólván semmi sem történt. Az a csekély társadalmi mozgalom, mely a bécsi hasonló tárgyú kongresszus hatása folytán hazánkban megindult, még alig mutat fel valamelyes eredményt s küzd a kezdet nehézségeivel. Pedig az alkoholizmus kérdése immár régen kinőtt azon szűk keretből, melyben az ellene való védekezés kezdetén mozgott és nagyfontosságú társadalmi kérdéssé fejlődött.

Köztudomásu, hogy az alkoholizmus minden társadalmi osztálynak végzetes csapása és sújt szegényt, gazdagot, műveltet, műveletlent egyaránt. Nem is egyesekhez, se nem egyes osztályokhoz, hanem mindenkire, — osztálykülönbség nélkül intezzük hívó szózatunkat, vegyen részt kongresszusunkban, igyekezzék e fontos kérdést minél alaposabban megismerni s velünk együtt arra törekedni, hogy az emberiség ezen pusztító járványát közös erővel leküzdhessük. *Társadalmi betegségtől csak öntudatos társa-*

dalmi küzdelem válthat meg bennünket.

Kongresszusunk nem egy irány szolgálataiban áll. Működésünkben egyesül minden törekvés, mely az alkoholizmus leküzdését célozza, akár a mértékletesség, akár a teljes abstinencia útján. Tárgyalásaink nem ölelik föl az alkoholizmus összes kérdéseit; az anyag immár oly nagy, hogy lehetetlen minden részletre egy kongresszus keretén belül kiterjeszkedni. A brémai kongresszus fényesen bevált mintájára mi is csak a főbb pontokat, a leginkább aktuális tárgyakat szemeltük ki megvitatás céljából, melyekben képviselve van a kérdés szociális, pedagógiai, hygienikus, jogi és orvostudományi része s így minden résztvevő megtalálhatja az őt leginkább érdeklő fejezeteket.

A kongresszuson való részvétel, valamint minden más bejelentés dr. Stein Fülöp főtitkár címén a nemzetközi alkoholizmus elleni X. kongresszus irodájába intézendő. A kongresszusra vonatkozó mindennemű felvilágosítás itt nyerhető. Az iroda címe folyó évi szeptember hó 1-ig Budapest, IV. Központi városháza, azontul VII., Múcsarnok, Városliget.

A kongresszussal kapcsolatban rendezendő kiállításra vonatkozólag bővebb felvilágosítást ad Kovács Gyula dr. kir. tanácsos, a kereskedelmi muzeum igazgatója (V. Váci-körút 32.) A kiállítandó tárgyak Budapest, VII., Múcsarnok, Városliget cím alá küldendők.

A kongresszuson való részvételre a jelentkezéseket lehetőleg szeptember hó 1-ig kell beküldeni.

A kongresszusi tagdíj 6 korona. A pénzküldemények a végrehajtó bizottság pénztárához, Tauffer Károly gyógyszerészhez (Budapest, VI., Teréz-körút 39.) címzendők.

A tagok a kongresszus valamennyi nyomtatványát ingyen kapják.

A tagok a magyar királyi államvasutak összes vonalain bármely állomásról Budapestig és a kiinduló állomásra vissza, gyors-, személy- és vegyes vonattal az I. és II. osztályban a használandó vonatnemnek megfelelő a közvetlen alacsonyabb osztályu rendes áru egész, a III. osztályban pedig személy- és vegyesvonattal feláru II. oszt. menetjeggyel utazhatnak.

A kongresszus tagjainak elszállásolásáról a kongresszus lakásügyi bizottsága gondoskodik. Amennyiben a tagok a lakásra vonatkozó óhajukat idejekorán tudatják a lakásügyi bizottsággal, úgy ez akár szállodában tart fenn nekik megfelelő szobát, akár pedig ingyenlakást biztosít nekik, kérjük azonban a tagokat, hogy ebbeli bejelentésüket legkésőbb szeptember hó 1-ig megtenni sziveskedjenek.

A kongresszus szervező és végrehajtó bizottság.

Rovás.

A jóindulatu és a köznek szolgáló megjegyzéseinket orvoslás céljából a községi előljárárság figyelmébe ajánljuk.

Folyó hó 14-én országos vásárunk volt, mely dacára a nagy forgalomnak, már délután 5 és 6 óra között teljesen szétoszlott. Mindnyájunk előtt ismeretes, hogy egy népes és élénk vásár után mily kép marad hátra. Papír, rongy, trágya és egyéb hulladékok tarkítják a vásár helyét. És mi történt? A község ünnepén, bucsu napján, ezen hulladékok nem csak eléktelenítették a vásárteret, hanem egészségtelen, bűzös levegővel árasztották el az egész vásártér környékét. Nagyon helyén volna ilyenkor, ha a község előljárársága a helypénzszedőbélőt arra kötelezné, hogy vásár napján, amikor még kellő idő van, a teret összetisztogattatná, mert nemcsak esztetikai, hanem egészségügyi szempontból sem engedhető meg, hogy az ottmaradt hulladék fertőztesse meg a levegőt, ami a nyári hőségben ugysis gyorsan romlásnak indul.

A község és részben a háztulajdoncsok nagy anyagi áldozat árán a r. k. temető előtti közteret és utcákat fákkal ültették be, melyeket a jó Istenen kívül alig gondoz valaki, mert pl. az idén ültetett fák egy nagy része kiszáradt. A község évenként 60—80 forintot ad ki a kiszáradt fák pótlá-

kedves uriaszonnynak mutatkozott, most úgy hatott rám, mint az a bizonyos fekete bácsi a dedós gyerekekre. Ha nem teljes a hasonlatom, az csak az esetnek tulajdonítható. A kapkodásig ideges vagyok, ha e jelenetre visszagondolok s a legszebb koncepcióm is rendszertelen fantázia-foszlánnyá változik. Az anyósom leolvasta az arcunkról, hogy készületlen a kedélyállapotunk a vele való hosszabb diskurzusra.

— Édes, kis csibéim, — szólt hozzánk — csak azért jöttem, hogy leolvassam a leányom hozományát az ura kezébe. Azután rögtön elpárolgok, édes csibéim.

— De kérem, kérem, — szóltam én a kedves, csengő szavak hallatára, a mama mindig szívesen látott vendégünk, sőt állandóan tartozkodjék nálunk. Maradjon is rögtön itt, nem eresszük el többé, nem bizony.

Átvillant az eszemben, hogy jó az öreg asszonyt a háznál tartani: a kontraszt, mely feleségem és anyósom között külsőleg keletkezik, jó hatással lesz (feleségem szavára) belső érzelmeim kifakadására. Az anyósom tapintatoskodva nem is válaszolt meghívásomra, olvasni kezdte az ezres bankókat.

— Egy, kettő, három . . . tíz . . . Tízezer forint! Ime, vegye át édes fiam e kis tőkét, és igyekezzék vele egy boldog családi tűzhely első alapjait megszilárdítani.

Nem is hittem, hogy az anyósomnak ily szép stílusa van. Később azonban úgy gondoltam, hogy e jelenetre évek óta készülhetett s e szép mondatot valamely regényből vehette. Anyósom természetesen várta a hatást. Én igyekeztem is meghatódni, de köny-

nyeim sehogysem akartak előcsillanni szememből, de azért én mégis siró hangskálában mondtam köszönetet és ígéretet tettem, hogy e megható jelenetet (mert az csak megható, ha az ember tízezer forintot kap) sohasem fogom elfeledni. Anyósom így is képzelhette el válaszat, midőn e jelenetre készült, mert meglegedett mosoly futott végig ajkain.

— És most Isten veletek! — szólt és az ajtó felé indult. Feleségem azonban még egyszer irtózatossá módon pityeregni kezdett és anyja nyakába borult. Sirógörcs fogta el. Anyósom azonban, kidolgozott tervéhez képest, az én keblemre dobta (gyengéden) Terkát és eltűnt az ajtó mögött.

A szoba közepén állottam. Keblemen a feleségem, aki bizony még csitri leányka volt s akit nekem kellett asszonnyá avatni. Zsebemben tízezer forint. A helyzet rendkívül nehéznek látszott előttem. Terka még mindig sirt, míg végre egy csókkal megvigasztaltam. Lassankint alábbhagyott a pityergéssel. Arcát felvetette. Szemeit szemeimre szegezte, ajkát várakozó kifejezéssel összecsuorította s minden tekintetben oly érzéki pózba vágta magát, hogy még a télen lefagyott tyukszemem is felengedett a testemen hirtelen átfutott szenvedély hevéből.

Házasságom első napjait csupán azzal jellemzem, hogy egy hétig el se hagytuk otthonunkat. A levelek már napok óta felbonthatlanul heverték íróasztalamon. Egy nap elhatároztam, hogy elolvasom valamennyit. Minden levél egy-egy kötelességemre figyelmeztetett. Nagynehezen el is határoztam,

hogy kötelességeim teljesítése után látok s hosszú, nehéz bucsuzkodás után el is indultam hazulról.

— Délben haza gyere édes!

Délben haza is jöttem. A terített asztal, a szobák rendje, a lakás illata, feleségem ruhazkodása, minden, minden amellet tanuskodott, hogy távollétemben is csak velem foglalkozott. A szerelmes asszonyok kitünő emlékező tehetséggel rendelkeznek. Amit én vőlegény koromban, vagy a mézeshetekben csak úgy érintve, előttem kedves dolognak említettem, annak egy részét magam előtt láttam s ez így folyt napról napra. Mintha csak jegyzéket vezetett volna a feleségem a nekem kedves dolgokról. Mindennap valami újjal lepett meg, a mi a szájam íze szerint való volt. Az étel, az ital, a fűtés, a világítás, az étkezés, lefekvés órája, egyszerűen minden szokásaimhoz volt alkalmazva. Az asszony jobban ismerte a szeszélyeimet, mint jó magam. Önzetlen volt a végtelenségig. S én épen önzetlenségének, mely azonban nem volt objectív, tulajdonítottam, hogy oly éleslátásu pszichológiával rendelkezik. Később már szinte adta az önzetlent és épen ez bizonyította azon szenvedélyektől szitott önzését, melylyel engem bájainak, kedvességének békőiba akart verni, hogy teljesen, egészen az övé legyenek. Rendkívül ügyesen csinálta a dolgot. Valóságos életfilozófiája néha bámulatba ejtett. Tudta, hogy előttem csak az érdekes, ami rám az újdonság ingerével hat. E szerint is cselekedett. Az elméleteket azért nem is szerette alkalmazni, keveset beszélt, de annál többet tett. Minden tényének én

sára, amit egy kevés jóakarattal és költséggel meglehetne takarítani, ha az ujonnan ültetett fákat a nagy szárazságban megöntöznék. Az öntözést csak a fa ültetésének első évében kellene szorgalmasan végezni, míg az megerősödik, a későbbi években a nyesen kívül még csak vízfelfogó földtányért kellene a fa töve körül készíteni, ily módon már elég nedvességet kapna a fa. Az évenként 60—80 forintot így néhány korona öntözési díj árán lehetne megmenteni. A fák illeten gondozásával nem kellene évenként jelentékeny összeget kidobnunk. Ajánljuk ezt a községi előjáróság figyelmébe.

H I R E K.

A király születésnapja. E hó 18-án volt öreg királyunk 75 éves. Szép kor jutott osztályrészül. Az évek sorozatán oly megszűré jutott, hogyha visszatérek, egész fejfaerdő az, melyet maga mögött lát, mert akikkel fényes útján megindult, mind kidőltek mellőle. Szép öregségében, mely másnak pihenést, nyugalmat ad, erős vihar felgerjedt hullamai verdesik trónja falát és nyugalom helyett a fokozott munka foglalja el. E napot a helybeli plebánia-templomban hálaadó isteni tisztelettel ünnepelték meg.

Kinevezés. A király Istók Zoltán zalaegerszegi törvényszéki jegyzőt a nagyváradi törvényszékhez albiróvá kinevezte.

A zalamegyei gazdasági egyesület múlt hétfőn tartotta Keszthelyen közgyűlését Hertelendy Ferenc elnöklété alatt. Ez alkalommal a miniszter leiratát tárgyalták és elhatározták, hogy sem támogatást nem kérnek, sem nem adnak, s a már kiutalt pénzsegítségét nem fogadják el. A közgyűlés továbbá elhatározta, hogy a cigány-ügy rendezése végett az országos gazdasági egyesülethez feliratot intéz.

Vendéglősök kirándulása. A folyó évi szeptember hó 11—14-én tartandó győri országos vendéglős-kongresszus összes tagjai a Badacsonyi vidéki bortermelők szövetségének meghívása folytán meglátogatják a Balaton vidékét. A látogatás napja a fent jelzett

voltam a kiinduló s befejező pontja. Élete házasságunk első napjától kezdve hasonló volt a körhöz, melyet legszűkebb énem körül futott meg. Csak egyben csalódtam. Azt hitte hogy cselekedeteinek nem tudom a rugóját. Abban a hitben élt, hogy én nem ismerem tetteinek mozgató erőit s nekem kedveskedő cselekedeteit naíval fogadom. Nem tudta el sem képzelni, hogy áthatolok teljes lelki világán, mely előttem nyitott könyvként feküdt, melyben minden sort egy pillanat alatt elolvastam.

Szenvedélyeim kielégítését és egyáltalában a kellemest sohasem tartottam boldogságnak. A boldogságot még nem tekintetem életcélnak, mert a boldogság fogalmát szentimentális lények tarka és reményekre suggeráló ötletének tekintve, nem találtam benne semmiféle reális bázist. Ő pedig vakon hitt a boldogságban, sőt épen az adott erőt neki, hogy boldognak tartotta magát bizonyára engem is. Csak azért szerettem eddig az életet, mert küzdelemmel járt. A legnagyobb örömet mindig férfasságom, énem győzelmében láttam s ez okvetlen küzdelem, harc, munka, erő kifejtés megelégedését követelte.

Felésem ösztönszerűleg érezte, hogy csak addig képes engem lekötve tartani, míg egyéni karakterem, — melynek egyes konturjait már-már felfedezte — megváltoztatására nem történik részéről támadás. Ezért megfigyelései kétségbeesettek lettek s minden előtttem eddig nem nyilvánított cselekedetének végrehajtását sok-sok filozófiai alapon való gondolkodás előzte meg s még azután is

napok egyikére esik, miről annak idején pontosan értesítjük a közönséget. A szövetség igazgatósága tisztán ezen alkalomra Badacsonyan, a Hableány szálloda nagytermében borkóstolót rendez a vidék különféle boraiból, melyre már most felhívja a szövetség tagjainak figyelmét, kellő előkészületek foganatosítása végett. Az igazgatóság gondoskodik a körünkbe érkező nagy kiránduló társaság ünnepélyes fogadtatásáról, kik között hazánk legelsőrangú szállodáinak és vendéglőinek tulajdonosai lesznek. Tervbe van véve a badacsonyi nevezetesebb szőlők és pincék megtekintése is. Vidékünk bortermelő közönsége bizonyára örömmel veszi ezen hírt, mert alkalom nyílik borainknak a legtágabb körben való megismertetésére, miután a legtekintélyesebb szállodások, vendéglősök és kávék azok, kik vidékünket meglátogatják, kiknek üzletén keresztül vonul ugyyszólván az egész hazai idegenforgalom és így boraink hírnevét messze földre terjesztik. — Folyó hó 18-án tartott ez ügyben a helybeli borértékesítő szövetség értekezletet, melyen a balatoni kirándulás részletes programját állapították meg, mit a legközelebbi számunkban közölni fogunk.

Zalavármegye határozatát, melyben bizalmatlanságát nyilvánítja a kormány iránt és a passzív ellentállást kimondta, a belügyminiszter a vármegyéhez küldött leiratában megsemmisítette. Érdekes a dologban, hogy a megye határozatát megsemmisítő leirat már akkor készen volt, mikor a megye még azt fel sem terjesztette.

Bucus. Folyó hó 15-én ünnepelte a helybeli r. k. templom védőszentjének és felszentelésének emléknapját, melyre a vidékről is igen sokan jöttek be. Az alkalmi beszédet dr. Csizsárek József teológiai tanár tartotta, magas szárnyalású, remek szép beszédben emlékeztetve meg a templom ünnepéről és védőszentjéről.

A folyó hó 14-én megtartott tapolcai országos vásár igen élénk volt. Szarvasmarhát igen sokat hajtottak fel, adás-vétel szép számban történt. A zsibvásár is élénk és forgalmas volt.

Ellenzéki népgyűlés Csáktornyan. Muraköz hazafias polgárai körében élénk mozgalom indult meg, melynek célja: tiltakozás az alkotmányellenes kormányzat ellen, bizalmatlanság nyilvánítása Terböcz István, a csáktornyai kerület Tisza-párti képviselője iránt és a szövetséget ellenző alkotmányvédő harcának támogatása. Evégből Muraköz

rendkívül óvatos volt a kivitelben, de nem tartott már soká a feleségem boldogsága. A változatoság erőszaka mindennap kirívóbb lett. Az eredetiségekkel ő sem bírta tovább. Agya, szíve, lelke elfáradt. Ismétlésekbe esett. Mindezt láttam, de úgy tettem, mintha észre sem vettem volna. Vergődése olyan volt, mint a szárnyaszegett madáré: csak nagy nehezen tudta fészket elérni, hogy párja mellett lehessen. Sajnálni kezdtem. A sajnálkozás bizonyos megalázó rokonszeny, amely felemelni nem tud, mert maga is letekint. Minél erősebben fejlődik a sajnálkozás, annál lejjebb kell szállnia kifejezőjének. A sajnálkozás először csak demoralizál, aztán elsötétíti a lelket, a szívet, az agyat, végre gyászos érzelmeket táplál...

A sajnálat volt az első tördőfés, mely az asszony boldogságát érte. Újat nem tudott többé nyújtani. Egyre monotonabbá lett a közös családi élet s egyre változatosabbnak látszott ennek ellenében a nagyvilági élet. Az unalom költözött a kis otthonba. Fagyasztó hidegség uralta a szobákat, amelyekből sietve, fáva menekülni igyekeztem. Az unalomtól való irtózásum szinte kétségbeesett volt.

Akkor hirtelen beteg lett. Egy kissé felmelegítette a szívemet, mert a részvét ki nem írható az olyan kebelből, melyben az érzések hullámanak. Meghalt. Ez volt a szerencséje.

Boldogtalan, szerencsétlen lett volna.

Nagy Béla.

nyolcvanezer lakost számláló horvátajku, de magyar szívé népe e hó 27-én délután fél 4 órakor Csáktornyan, a Zrinyi-téren népgyűlést tart. A népgyűlés, melyre több mint 40 országgyűlési képviselő fog megjelenni, nagyarányúnak ígérkezik.

Értesítés. A tapolcai állami polgári fiúiskolában az 1905—06. tanévre a beírások szeptember 1., 2. és 3-án délelőtt 8-tól 11 óráig eszközöltetnek, ezen időn tul csak kir. tanfelügyelőségi engedéllyel vehetők fel tanulók. A javító, felvételi és magánvizsgálatok augusztus hó 31-én délelőtt tartatnak meg. Beírásra a tanulók szülei, vagy ezek helyettese kíséretében jelenjenek meg, mikor is iskolai bizonyítványukat, keresztleveleket és himlőoltási bizonyítványukat tartoznak bemutatni. Okmány és tandíj nélkül jelentkező tanulók nem vétetnek fel. Teljesen vagyontalan és szegény szülők gyermekei, ha jeles osztályzatu bizonyítvánnyal jelentkeznek, tandíjmentességben részesülnek, az erre vonatkozó kérvények a beírás alkalmával az iskola igazgatójának adhatók át. Vidékről jövő tanulók az igazgatóság beleegyezése nélkül szállást nem fogadhatnak.

Tapolca, 1905. augusztus 15-én.

Redl Gusztáv, igazgató.

Fürdői jelentés. A révfülöpi fürdő és partszépítő egyesület folyó hó 12-én rendezte évente megtartott, gömblovészettel egybekötött táncestélyét. Bár magát a gömblovészettel az egész nap zuhogó eső lehetetlenné tette, a táncestély a legfényesebben sikerült; csak a felvirradó nap intő sugarai vetettek véget a mindvégig csapongó jókedvvel folytatott táncnak. A gömblovészettel folyó hó 24-én az e napra eső tombolával kapcsolatban fog megtartatni Felülfizettek: Fittler Imre 14 K. Kovács Béla 10 korona, Hirsch Lipót 9 K. Horváth Gyula, Istvánffy József, Gaszner Pál, Békefy István, Tóth Lajos 4—4 korona, Németh János, Dobrovits Miklós 3—3 kor., Jandly Lajos Ódor Móric 2—2 koronát, kiknek az egyesület igazgatósága ez uton is köszönetet mond.

Jubileum. A csáktornyai tűzoltóság szeptember hóban ünnepli fennállásának 30 éves jubileumát. A előkészületek már nagyban folynak.

Tejharc. Szertelenül nagy kelete van piacunkon a tejhasznának. Különösen a tejfölnek. Folyik is érte a harc-háború. Mikor kora reggel meg-megjelenik egy-egy falusi tejes asszony a piacon, le se engedik telepedni a tejfelre, turóra éhes asszonyok, hanem ötével-hatával leragadják fejről a kosarat s megindul a tülekedés a kosár tartalmáért. Dúl a harc, pörög a nyelv, csata a szó, mig kiürül a kosár, a fazekak tartalma s véget ér egy-egy tejföls csata. Akiknek jutott a zsákmányból, diadalittas tekintettel mérik végig legyőzött ellenfeleiket, ezek pedig szemlesütve, de szívökben boszút esküdve hagyják ott a tejföls csatamezőt, várva a következő alkalmat a megtorlásra. Így megy ez minden vasárnap, kedden és pénteken kora reggel és akik ott laknak, álom helyett gyönyörködhetnek az amazonok épületes csetepatéjában. Piaci rend, jöjjön el a te országod!

Királyi jutalom. Vágó Árpád nagykanizsai bőrös-segéd bőrből lepréste a király és néhai Erzsébet királynő arcképét. A képet néhány sor írás kíséretében felküldte a bécsi kabinetirodába. A minap jött meg a kabinetiroda válasza, mely szerint Ő felsége Vágó Árpád meglepően szép munkáját legkegyelmesebben megdicsérte és érte, 5 drb. cs. és kir. arany utalványozása mellett, legfelsőbb elismerését nyilvánítja.

A sümegi leányiskola ügye. Sümegről írja tudósítónk: Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelő e hó 9-én Sümegen az államosító bizottsággal ülést tartott — a sümegi felső népiskolának államsegélyes polgári leányiskolává való fejlesztése tárgyában. A gyűlés eredményéről a tanfelügyelő felterjesztette a miniszterhez véleményes javaslatát, mely a város kulturális érdekeit legmelegebben méltató indokaival valószínűleg ked-

A főutcán egy szoba kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

vező megoldáshoz fogja juttatni az iskola ügyét. Itt említjük meg, hogy a sümegi kisdédó és elemi népiskola államosítási ügye is már csak a miniszter döntését várja.

Arcképleleplezés. A sümegi takarékpénztár igazgatósága egyik gyűlésében elhatározta, hogy alapítójának s kezdet óta az intézet élén álló vezérigazgatójának, *Eitner Sándornak* arcképét a tanács-terem részére megfesteti. Az arckép elkészült s azt folyó hó 5-én tartott igazgatósági gyűlésen ünnepélyesség keretében leplezték le.

Iskolai értesítés. A tapolcai izr. elemi iskolában a beiratások szeptember 1. 3. és 4. napján délelőtt 8—11-ig fognak tartatni, ennél fogva kéretnek az érdekelt szülők, gyermekeiket nevezett napon beírtni, hogy a rendes tanítás szeptember 5-én kezdetét vehesse. A felvételnél a tandíjakon kívül beiratási díj, nyugdíj-alapra és értesítőre 1 K. 10 fillér, az ifjúsági könyvtár javára pedig a tandíj-fizetők részéről 20 fillér fizetendő be. Akik teljes vagy részleges tandíjmentességre tartanak igényt, ezen óhajukat az iskolaszék elnökségéhez intézett írásbeli kérvényben jelentsék be augusztus 30-ig; később érkező vagy szóbeli jelentkezések tekintetbe nem vétetnek. Azon szülők, kik gyermekeiket az első osztályba felvétetni kívánják, amennyiben a gyermekek nem a hitközségi anyakönyvbe vannak bejegyezve, azt, hogy a gyermekek 6-ik életévüket az 1905. év folyamán betöltik, anyakönyvi tanúsítvánnyal tartoznak igazolni.

Kísérletek műtrágyákkal. A műtrágyákkal évről-évre több gazda kísérletez. Nagyon helyes ez, mert a gazdálkodási viszonyok nálunk is sok helyen nélkülözhetetlenné teszik a műtrágyák használatát s ezen kísérletek legbiztosabb útmutatói annak, hogy mennyi és milyen műtrágyát alkalmazhatunk legjobb sikerrel. Helyenként az alom s ezzel az istállótrágya hiánya, másutt a tápanyagokban szegény talaj kenyszerítik a gazdát arra, hogy műtrágyát alkalmazzon. De meg a műtrágyák hathatós eszközei a termések fokozásának. A trágyázási kísérletek eredménye s általában a műtrágyák haszna elsősorban azok helyes alkalmazásától függ. Ezt célozván, Ágh Endre gazd. író (Budapest, VI., Teréz-körút 3) készséggel ad utbaigazítást műtrágyázási kísérletek bevezetésére azoknak, akik ez iránt hozzáfordulnak, azonfelül, hogy a kisgazdákkal is megismertesse a műtrágyák használatát, minden községben, ahol arra szükség van s ahonnan meghívást kap, ingyen tart ez irányú előadásokat s vezet be kísérleteket.

Öngyilkos kőmíves legény. Keszthelyről írják, hogy Csörge Ferenc kőmíves-segéd a napokban lakásán agyonlőtte magát. Revolverből háromszor lőtt magára. A harmadik golyó a szívet furta keresztül. Öngyilkosságának okául nagyon teatrális hatású körülményeket emlegetnek. Azt mondják, hogy Csörge két leányba volt szerelmes és nem tudott választani a kettő közül. Hát hogy egyiket se keljen megsalnia, inkább megvált az életől.

A tapolcai katolikus kör folyó hó 15-én tartott nyári táncmulatsága ugyerkölcsileg, mint anyagilag sikerült. A polgári ifjúság és a földmíves polgárok nagy száma

már 8 órakor betöltötte özv. Kovács Györgyné vendéglőjének szép kertjét, ahol a vig tánc és jókedv egész kivilágos-virradtig tartotta együtt a mulatókat. Példás rend, a hamisítatlan magyar jókedv jellemezte a mulatóságot. Felülfizettek: Ley József, Kéri Elek, Horváth János 5—5 kor., Tibola János, Felisch Antal, Németh Jenő, Sabján Gergely, Vázsonyi Izidor, Németh István 1—1 kor.; Cseh Ferenc 60 fil., Nyirády Ferenc 50 fil., Valday Sándor, Lesz Károly, Aranyodi János, Bódai Sándor, Mór Sándor, Lób János, ifju Szél János, Horváth István, Bajnóczy István 40—40 fil.; Aranyodi István, Aranyodi József, Simon János 20—20 fillér. Összes bevétel volt 214 korona.

A balatonhenyei ifjúság folyó hó 6-án orgona-alap javára zártkörű táncmulatságot rendezett. Összes bevétel volt 121 korona 80 fillér. Tiszta jövedelem 80 korona. Fölülfizettek: Balogh Gyula 2 kor. 80 fillér, Raksányi Károly 2 kor., N. N., Kovács Gyula, Sebestyén Károly, Balogh Elek 80—80 fillér, Gyenei Pál 60 fil., Végh Zsófia, Somogyi Zsigmond, Szabó Eszter, Csökör Ferenc, Csere József, Bodor Lajos, Györfly Sándor, Balogh Pál, Végh Lidia 40—40 fil., Végh Béni, Domniczki Lajos 20—20 fil., Czupor Ferenc, Rádóczy Imre 10—10 fillér. A felülfizetők fogadják e helyen is a ref. egyház előjáróságának hálás köszönetét.

Mennyibe kerül a szőlő permetezése? A szőlő permetezésére használt bordói léből egy katasztrális holdra szükséges, ha azon egy méter távolság mellett körülbelül 6000 tőke van, az első permetezéshez 3—4 hl., a másodikhoz 5—6 hl., a harmadikhoz 6—7 hl. Természetes, ha sűrűbb ültetésű a szőlő, ennél jóval több kell. A permetezéssel járó költséget a következőképen számítjuk ki. Az első permetezéshez 3 hl. vízre kell 3 kg. kékkő á 60 fil. és 3 kg. mész á 2 fil. A második permetezéshez 5 hl. vízre 10 kg. kékkő, 10 kg. mész. A harmadik permetezéshez 6 hl. vízre 12 kg. kékkő, 12 kg. mész. A bordói lé elkészítése tehát összesen 15 korona 50 fillerbe fog kerülni. A napszám az első permetezésnél 2, a másodiknál 3, a harmadiknál 4, összesen 9 á 1 korona 60 fillér, vízfordás 3 korona, permetező gép kopása 1 korona, edények kopása 40 fillér. Mindössze tehát 34 korona 30 fillér. Kisbirtokosnál, aki a munkát maga végzi, elmarad a napszám fizetése és így az egész költség csak 20 koronát fog kitenni.

A katonatisztek vasuti jegye. A katonatisztek eddig kedvezményes jeggyel utaztak a vasuton, sőt a tartalékosok is felöltöttek spórolás szempontjából az uniformist, ha valamerre utaztak. Hieronymi volt miniszter legutolsó intézkedése — mely csak most került nyilvánosságra — ezt beszüntette, mert mint értesülünk, ezentul minden katonaruhás embernek ép úgy kell megfizetnie utazási jegyét, mint bármely más utasnak, kivéve, ha igazolni tudja, hogy hivatalos uton van.

Tűz pusztított folyó hó 10-én Tóth Lajos hegyesi bérlőnek Kővágó-Eörs község határában levő ugynevezett Vörösdombi szőlőkertjében. Elégett 182 kereszt már kazalba rakott buza, 265 kereszt rozs, temérdek szalma és mintegy 20 métermázsza kicsépelet szemes rozs. A kár mintegy 3000 korona.

Agyonnyomta a boros hordó. Idősb Tóth György tapolcai fuvaros a szepezdi hegyről bort szállított. Szekere egy lejtős fordulónál eldőlt és Tóthot maga alá temette. Halva huzzták ki a szekér alól.

Arcszőr a nőknél ép oly csunya, mint kellemetlen. Ezen segitendő, legalmasabb a mindenütt elismert Schmdiek-féle szőr-vestőre hivatkozni, mely nemcsak azért kedvelt a nőknél, mert eltávolítja az arcszőrt alaposan, hanem azért is, mert megadja az arcnak az üdeséget, finomságot és simaságot, amellelt vegyileg megvizsgálva és hatóságilag, az arcbőrre ártalmatlannak találtatott. Ara 7 korona. Kapható Schmdiek I. Budapest, VIII., Nyár-utca 18. Erre vonatkozólag figyelmeztetjük a mai lapban megjelent hirdetésünkre.

Apróságok.

Logika. Ábrahám fohásza feiesége koporsójánál: Oh Istenem, mi az ember?! Az ember csak árnyék a falon; bedől a fal és eltűnik az árnyék.

A jötevő. Zsugori szomszéd, kéregetőt nem kerget el lakása küszöbéről, addig állhat ott, míg meg nem unja.

Gyöngéd célzás. Olga, feledjük el a tegnapi perpatvart, bátorkodtam részre kis arany karperecet hozni.

— Báró ur, tegnapi durva magaviseletét tekintve, akár súlyosabbat is hozhatott volna.

Jakab: Hogy van, mikor annyi pénzt nyersz és mégis folyton adósságot csinálsz?
Izsák: Erre is adós maradok a felelettel.

Furcsa gyengédség. Anya: Segiség! Segiség! A kis Kóbink egy krajcárt nyelt...

Apa: Furcsa, olyan lármát csapsz, mintha egy husz koronás aranyat nyelt volna le.

A klinikán. A tanár magyarázva: Ez az egyén sántít, mert egy golyó furódott a lábába. Jelölt, mit tenne ez esetben?

— Szinte sántitanék — volt a felelet.

Egy szegény ember humora. Katolikus plébános a szegény zsidóhoz: Az az egy jó tulajdonotok meg van, hogy a szegénységet megadással viselitek ti zsidók, és a mellett a szegény zsidó is jötevő.

— Oh főtisztelendő uram, nálam naponta 5 szegénynek lesz terítve.

— ???

— Tudni illik nekem, feleségemnek és három kis gyermekemnek.

A gazdag Ábrahám meghívta a szegény Jankli és Jókli rokonait családi lakomájára. Asztalbontás közben Jókli egy ezüst kanalat csusztatott a csizmája szárába. Jankli irigykedett, hogy ő eme jó ötlettel megkészt, ajánlkozott tehát a társaságnak egy szép mutatványra. Kért egy ezüst kanalat.

Egy, kettő, három! Bedugja saját csizmája szárába — egy, kettő, három! és kihuzta a Jókli csizmaszárából.

Jókli persze jónak látta hallgatni.

A radio-activ

Schmidthauer-féle

Igmándi

keserűvíz, reggel fél pohárral használva

elenleg a legjobb természetes gyomor-,
bél és vértisztító.

mint ivó kúra a Karlsbadi és Marienbadi gyógymód meglepően gyors és sikeres helyettesítője — Az első magyar ásványvíz, melyben RADIUM fedeztetett fel. Gyógyereje rendkívüli. Kapható kis és nagy üvegben.

Főszétküldés a forrástulajdonos: SCHMIDTHAUER LAJOS gyógyszerésznél Komáromban.

Kapható Tapolczán: Kaszás Soma fűszerkereskedő urnál.

Nagy üveg ára 50 fillér, kis üveg ára 30 fillér. — Az egyedüli természetes keserűvíz, amely kis üvegben is kapható.

KÖZGAZDASÁG.

A talaj foszforsavval való ellátása Thomassalakkal. *)

Irta: Ágh Endre.

A növényzet legfontosabb tápanyaga a foszforsav.

Ezért minden gazdának, gazdálkodjék bárhol és bármilyen viszonyok mellett, fő gondoskodása tárgyát kell, hogy képezze a talajnak foszforsavval való ellátása, ha okszerűen és jövedelmezően akar gazdálkodni. A foszforsav, mint tápanyag az, mely a természetben talajt termékennyé teszi s amelylyel a terméshozamot tetemesen fokozni lehet.

Hogy a növények a foszforsavból mily mennyiséget vesznek fel, erre nézve álljanak itt a következők.

Egy kat. holdról egy közléptermés elvisz: gabonaneműek 20 kilogramm foszforsavat, répa 27 kilogrammot, lóhere 28 kilogrammot, s pl. a lucerna 40 kilogrammot. Oly nagy mennyiségek ezek, hogy tisztán istállótrágyázással pótolni képtelenek vagyunk.

Az istállótrágya, mint tudjuk, 1000 kilogrammban csupán 1-9 foszforsavat tartalmaz. Így, ha egy kat. holdra 20 fuvar trágyát adunk, akkor kapott a föld 38 kilogramm foszforsavat s ha már most bármily növényt vetünk is a buza után, ez a második évben teljesen elfogyasztja a készletben levő foszforsavat. Kérdés már most, hogy mi marad a harmadik s mi marad a negyedik esztendőre? s kérdés, hogy az olyan gazdaság, ahol csak minden negyedik évben trágyáznak — s amely a rendezett, jó gazdaságok közé tartozik — képes lesz-e a lehehető legmagasabb terméseredményeket elérni? Semmiesetre.

Az előbb elmondottakból kifolyólag önként toltul elénk a kérdés: miként pótoljuk tehát legokoszerűbben a foszforsavat, amely hazai talajalakulásainkban oly minimális mennyiségben van jelen? A felelet erre, hogy foszforsavtrágya alkalmazásával, amelylyel képesek vagyunk annyi foszforsavat adni a talajba, amennyit az a legnagyobb termőkepeségéhez s így a legmagasabb terméshozamok termeléséhez igényel.

Számtalan hazai kísérlet tanulsága, hogy a mi talajalakulásaink, eghajlati viszonyaink szempontjából s a termelendő növényfélések szerint a Thomassalak foszforsavtrágya az, amely nálunk legokoszerűbben és legolcsóbban alkalmazható. A Thomassalak 16—23% foszforsavat és 50—60% meszet tartalmaz, így közvetlen foszforsav, közvetve pedig mesztartalma által hat jótékonyan. Foszforsava lassan, egyenletesen oldódik s hatását három, sőt több éven keresztül tartja meg.

Nálunk régi idők óta gabonatermesztésre van alapítva a legtöbb gazdaság üzeme. Olyan talajon pedig, amelyen ugyszólván minden második esztendőben gabona terem, a szemtermések produkálásával a foszforsav nagyon igénybe van véve. Foszforsavtrágyával ellátni tehát gabonatermő talajt, minden gazdának fő gondja kell, hogy legyen, még pedig Thomassalakkal, amelynek hatása hosszabb időre terjed s s gabonának nem csupán első fejlődési stádiumában, hanem később, a szemképződésnél, a szemek kifejlődésénél is kifejti hatását.

Az állattenyésztés képezi továbbá mezőgazdaságunk szintén fő jövedelmi forrását. A rétek és legelők, valamint mesterséges takarmányok termése azonban koránt sincs arányban állattenyésztésünk fejlődésével s a rétek s legelők területe is egyre fogy. El nem vitatható fontossággal bír ennélfogva, hogy rétek s legelők terméshozamát, továbbá a mesterséges takarmányt termő helyek termőképességét fokozzák, amit Thomassalakkal érhetünk el. A Thomassalak az a trágya, amely a rétek és lucernások hozamát 2—4-szeresére emeli s több évre terjedő hatásánál fogva a lucernások élettartamát s a rétek termőképességét meghosszabbítja. Ha nézzük továbbá hogy például a szőlő, komló, gyümölcsösök élettartama szintén több esztendőre terjed ki, beláthatjuk, hogy ezek alá is miért oly fontos a Thomassalak, mint hatását több évre kiterjesztő trágya.

A könnyű homokon, ahol a könnyen oldható foszforsavat az esőviz oly mélyre mosassa le, hova a növényzet gyökerei már alig érnek el, a Thomassalak lassabban, egyenletesen oldható foszforsava biztosabb eredménnyel alkalmazható. Ugyszintén dombos partos földeken, honnan a könnyen mozgó foszforsav a meredek lejtőn gyorsan lemosatik.

Hazai szélsőséges klímánk szintén a Thomassalak alkalmazását teszik kívánatosá. Ennek az a magyarázata, hogy a gyorsabban ható foszforsavtrágya egyszerre fejleszti bujává a növényt s ezen stádiumában ugy a korai fagyok, mint később a szárazság előbb megártanak a fejlődő növénynek. A rossz idők beálltával továbbá, ha ilyenek később tönkretették a vetést, a gyorsan fejlődő trágya, mivel foszforsavának nagy része már előbb felhasználott, nem képes annyira talpraállítani a növényzetet, mint a Thomassalak, amely később is kifejti hatását.

A Thomassalak azon tulajdonsága, hogy hatása több évre terjed ki, igen nagy s erőt játszik akkor, amidőn az elővetemény alá kell elszórnunk a trágyát. Ez esetben is kétszeres hasznot érünk el alkalmazásával, mert amint emeli az elővetemény hozamát, ép ugy az azt követő növénynél is jövedelmező terméstöbbletet szolgáltat.

A Thomassalak, mint aztszámtalan kísérlet bizonyítja, nálunk minden talajfélésegen szép eredménnyel alkalmazható. Tehát ugy agyagtalajon, mint agyagos homok, vagy homokos agyagon. Vannak azonban talajok, amelyek kizárólag a Thomassalak alkalmazható, amilyenek az egészen laza homok, savanyu zombék, tőzeg, humuszus és meszeszegény homoktalajok. Ez utóbbiakon azért érvényesül jobban a Thomassalak foszforsavtartalma, mert az ezen talajokban túlnyomó mennyiségben jelenlevő humuszsav könnyebben oldja fel a Thomassalak foszforsavat s ez, valamint a trágya mesztartalma semlegesíti a növényfejlődésre ártalmas talajsavakat. A mesz azonkívül porhanyítja a talajt s a növény által fel nem vehető tápanyagokat emészthetőkké teszi. Így tehát a fentemlített talajnemekben foglalt összes tápanyagok a mesz hatása alatt hasznavehetőkké válnak, azonfelül ártalmatlanokká téven a mesz a különben ártalmas talajsavakat, közvetve is nagy tevékenységet fejt ki a Thomassalak.

A Thomassalak alkalmazható ősszel ép ugy, mint tavasszal. Az őszi gabonaneműek lóhere, lucerna alá leghelyesebb ősszel elhinteni a Thomassalakot, buza és rozs alá lehetőleg a tarlószántáskor. A tavaszi gabonaneműek, sőt kapások alá is a legtöbb helyen célszerűbb ősszel elhinteni a Thomassalakot, ám elszórhatjuk tavaszkor is. Rosszul kikelt vetésekre mint fejrtrágyát is alkalmazhatjuk a Thomassalakot, mint teszik szép eredménnyel Németországban. Így alkalmazva, a téli nedvesség behatása folytán a trágya igen szépen érvényesül.

Általában szabálynak tekintendő, hogy a Thomassalakot mindenkor alá kell takarni és pedig 10—12 cm. mélységre. A rétekre és legelőkre a Thomassalak elszórható ősszel, tavasszal vagy egész télen át, oly korán, amiként csak lehetséges, a vékonyabb hótakaróra is. Elszórása előtt azonban ajánlatos a rétet fogas boronával a mohától stb. megtisztítani, valamint szükséges lesz a fogasolás a trágya elhítése után is, azért, hogy a talaj mélyebb rétegeibe jutva, hatását gyorsabban fejtesse ki. A szőlők és gyümölcsösök Thomassalakkal való trágyázása szintén ősszel vagy tavasszal történhet. Szőlőben a sorok közé, bakhátra hintendő el és ősszel takarás, vagy tavasszal nyitáskor sekélyen bekapálandó.

A Thomassalaknak egymagában való alkalmazása is a legtöbb esetben elegendő nagyobb terméseredmények elérésére, mégis vannak esetek, amidőn a foszforsav pótlása mellett nem szabad elfeledkeznünk a másik két növényi tápanyag, a nitrogén és káli pótlásáról sem, mert a növények a foszforsav

mellett a káli és nitrogént is igénylik, míg egyes talajnemek, épen káliban és nitrogénben szegények. Így például a homok- és tőzegtalajok kálifoszfát-trágyázást; a rétek és legelők, gyümölcsösök, a gabonaneműek, repce, burgonya stb. szintén foszforsav és káli-, illetve nitrogéntrágyát követelnek. A lóhere, lucerna, csillagfürt, bükköny, általában a pillangós növények alá ismét a nitrogént nem kell pótolnunk, mivel ezek a nitrogént a levegőből veszik fel.

A Thomassalakot általában kézzel szokás elhinteni. A kézzel való elhítés semmiben sem különbözik a magvetéstől, csak arra kell ügyelni, hogy szélszentes időben történjék. Ha Thomassalakot káinnal vagy 40%-os kálissóval együttesen kell elszórnunk, akkor azt össze kell kevernünk, azonban csak 24—36 órával az elszórási előtt, nehogy a keverék összeálljon. A Thomassalak elhítésére nagyobb gazdaságokban ma már igen tökéletes gépek is vannak alkalmazásban.

A Thomassalakot, különösen az utóbbi időben nagyon sokszor hamisítják. Különböző „foszfátlisztt” elnevezés alatt értéktelen trágyák kerülnek forgalomba, amelyek rosszabb rendszerű kohókból, pala- vagy kokszzporral vannak keverve s amelyek alig 3% foszforsavat tartalmaznak. Az ilyen Thomassalak-hamisítások a gazdák közönséget sokszor megtévesztik s azért óvakodni tőlük csakis ugy lehet, ha oly cégtől vásárolunk, mely a valódiságáért szavatol.

Szerkesztői üzenet.

A. J. Haláp. Köszönet. Egy részét felhasználtam.

A KÖZSÉGHÁZÁBÓL.

Hirdetmény.

Felhívom az érdekelteket, hogy a kedvezményes borítaladó igénybevétele céljából a jövő évre nézve ebbeli igényüket még augusztus hó folyamán nálam bejelentsek. Tapolca, 1905. augusztus 18.

Horváth Jenő
főjegyző.

HIRDETÉSEK.

Menyasszonyi-selyem

80 krtól 3 frt 70 krig minden színben, portó- és vámmentesen házhöz szállítva. Gazdag mintagyűjtemény postafordultával.

HENNEBERG SELYEMGYÁR ZÜRICH.

Üzlet-megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, miszerint helyben a postautcai Schwarcz-féle házban a mai kornak megfelelő

férfiszabó-üzletet

nyitottam.

A fővárosban szerzett tapasztalataim biztosítottak nyujtanak arra, hogy a legnagyobb igényeket is képes vagyok kielégíteni.

A t. közönség becses pártfogását kérve, vagyok mely tisztelettel

Barcza Geza.

Szőrvestő

A vegyileg megvizsgált, amellét hatóságilag az arcbőrré ártalmatlannak talált

eltávolítja hölgyeknél az oly csunya, kellemetlen arcbőrt gyökerestől, anélkül, hogy az arcbőrnek legkevésbé is ártana, és az arcnak megadja az üdéséget, finomságot és simaságot. Ara 7 korona.

Vidéki megrendeléseket diszkrétan utánvét mellet eszközöl

SCHMIDEK. I. Budapest, VII. Nyár-u. 18.

Szőlőbirtokosok figgelmébe

ajánlom állandóan nagy választéku raktáramat, mindenféle, a szőlőkezeléshez szükséges gépekből u. m. **permetezők, szénkénevezők, porozók, lepkefogó lámpák** — továbbá a legnagyobb választék **szőlőprésekben**, azonkívül **állandó raktárt tartok** mindennemű gazdasági gépekből.

Pauk Vilmos

vaskereskedése, TAPOLCZA.

Fizetési nehézségeket

kereskedők, gyárosok, hivatalnokok és iparosoknál bármily helyen **szakember, insolvenca jelentés nélkül, jogi tanácsos közreműködésével rendez.** A szükséges fedezetet, egyezkedési hitelekét **megszerzi.**

Gsödök egyezkedése is elvállaltatik.

Bleier, Fried és Társa

budapesti bejegyzett czég
BUDAPEST, Erzsébet-körut 23.

4171. szám. tkv. 1905.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tapolczai királyi járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Pauk Vilmos** tapolczi lakosnak **Nyirádi Gáborné** szül. **Sötét Anna** tapolczi lakos elleni 50 korona és járuléka iránti végrehajtási ügyében az árverés a tapolczai kir. járásbiróság területén levő a tapolczi 413. sz. tjkvben A. † 6126. hrsz. Nyirádi Gáborné sz. Sötét Anna tulajdonául felvett palánkosi szántóra 81 kor. és a tapolczi 2105. sz. tjkvben A. † 464 hrsz. a ugyanannak tulajdonául felvett házra 1776 koronában ezenel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik s hogy a megjelölt ingatlan az 1905. évi szeptember hó 14-ik napján délelőtt 10

órákor a kir. jbiróság telekkönyvi irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a birói kiküldöttnek kezéhez lefizetni, esetleg a bíróságnál való előleges letételét hitelt érdemlőleg igazolni.

Az árverési feltételek alulirott telekkönyvi hatóságnál és Tapolca községhezánál megtekinthetők.

A királyi jbiróság, mint telekkönyvi hatóság.

Tapolczán, 1905. július hó 1-én.

Grün, kir. aljárásbiró.

SCHOTTOLA ERNŐ,

Budapest, Andrassy-ut 2. sz.

a ruggyantagyártás meghonosítója
Magyarországon.

A legnagyobb szőlészeti és borászati szaküzlet.
legnagyobb raktár az összes szüretelési gépekben és eszközökben,

szőlőzúzók
bogyózóval s anélkül.

MABILLE és **borsajtók** főzerőre és víznyomásberendezve
DUPLIX-rendszerű a legszebb és legjobb kivitelben.

Gyári raktár **borszivattyukban.**

Képes árjegyzék és költségvetés ingyen és bérmentve

VEZÉRSZÓ: Minden darab szappan a Schicht névvel tisztaságát káros alkatrészekről mentes.

JÓTALLÁS: 25 000 koronát fizet Schicht György cég Auszigban bárkinek, aki bebizonyítja, hogy szappana a „Schicht” névvel, valamely káros keveréket tartalmaz.

Schicht-szappan!

(„Szarvas” vagy kulcsszappant)

a legjobb és használatban a legolcsóbb!

Ama nagyszerű, hatályos tisztító erő, valamint ama kiadóság, amelyet a SCHICHT-SZAPPANNÁL észlelhetünk, lágsága és teljes tisztasága, azonkülönös gyártási mód eredménye, a mely a nyersanyagok feldolgozásánál a legnagyobb pontosságon alapul. A nyersanyagok nagyrészt saját művekben állíttatnak elő.

Milliószor kipróbálva és kitűnőnek bizonyult!

NOXIN

CIPŐ-KRÉME

(törvényileg védve.)

sevró- és kid box-kaif-bőr fényesítéséhez. A bőrt puhítja s vízhatlanná teszi, annak tükörfényt kölcsönöz. Kapható: **drogériákban, jobb cipő-üzlet bőrkereskedés, festék és fűszer-üzletekben.**

„URANOS” vegyészeti gyár

Hochsinger Testvérek

BUDAPEST, VI., Rózsa-utca 85.

Főraktár:

Tapolczán **Steiner Miksa.**